





## Iz vsebine:



### Dolina sanjska, kulinarika božanska

V sklopu čezmejnega projekta SOLUM Skupna pot skozi tradicijo okusov so v Kranjski Gori organizirali dogodek Dolina sanjska, kulinarika božanska.

Stran 5



### Ko pesem objame trg na Gorici

Konec avgusta so v Kranjski Gori že osmič potekali Škerlovi dnevi, namenjeni zborovski petju, v spomin na profesorja Daneta Škerla, ki je bil nekdanji zborovodja kranjskogorskih pevk in pevcev.

Stran 10



### Naravovarstvo kot način življenja

Janeza Gregorija domačini iz Podkorena, Kranjske Gore in okolice verjetno najbolj poznajo kot čebelarja in naravovarstvenika.

Stran 13

# Pouk začeli v obnovljeni šoli

**V Kranjski Gori so osnovnošolci šolsko leto začeli v popolnoma obnovljeni Osnovni šoli Josipa Vandota. Občina za investicijo namenila več kot 3,6 milijona evrov.**

Marjana Ahačič

Nekaj več kot 200 učencev OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora je v ponedeljek s posebnim veseljem sedlo v šolske klopi, saj so po mesecih intenzivne obnove šolske stavbe v ponedeljek začeli s poukom v popolnoma prenovljeni šoli. »Šola je bogatejša za eno najmodernejših telovadnic v državi, pridobili pa smo tudi multimedijško učilnico, strokovno knjižnico, garderobe, novi kuhinjo in jedilnico, učilnico za kemijo, učilnico za biologijo ter večnamensko dvorano,« je povedala ravnateljica Cvetka Pavlovčič.

Občina se je obnove šole Josipa Vandota lotila v dveh delih. Prvi sklop sanacije štiri desetletja stare šolske stavbe, ki je takrat, ko so jo postavili, veljala za eno najmodernejših v državi, se je začela med poletnimi počitnicami leta 2010, ko so v šoli zamenjali kar 1700 kvadratnih metrov tlakov, vgradili nova vrata, elektro in strojne inštalacije, zamenjali sanitarije, spustili strop, izdelali novo fasado ter šolo prekrili z novo streho. Dotrajana stenska okna so nadomestili s sodobnejšimi, stene učilnic in hodnikov pa prebarvali v nove, žive barve. Za ta del projekta je občina Kranjska Gora namenila nekaj manj kot milijon evrov sredstev.

Drugi, zahtevnejši del obnove so začeli med lanskimi počitnicami in ga zaključili še pred začetkom letošnjega šolskega leta, ko je bila dokončana in opremljena še nova telovadnica. Tudi večino sredstev za ta, 3,6 milijona

vreden del investicije, je iz proračuna zagotovila občina Kranjska Gora.

Osnovno šolo Josipa Vandota bo v letošnjem šolskem letu obiskovalo 206 učencev v enajstih oddelkih. Ob tem v okviru šole delu-

je tudi vrtec, ki ga obiskuje 127 otrok v sedmih oddelkih (šest oddelkov v Kranjski Gori in en oddelek v Ratečah).

V OŠ Mojstrana imajo v novem šolskem letu na šoli devet oddelkov devetletke in tri



Kranjskogorski šolarji so v ponedeljek zjutraj zadovoljni začeli s poukom v popolnoma prenovljeni šoli. / Foto: Gorazd Kavčič

# Spoštovane občanke in cenjeni občani!

S septembrom so spet oživele šolske poti, naši učenci in dijaki so začeli s poukom, zato opozorilo, da bodimo na cestah še posebej pozorni in pazljivi, ne bo odveč.

Počasi se izteka poletna turistična sezona, ki je bila tako kot vedno za nekatere bolj, za druge pa manj uspešna. Dnevnikova izvidnica nas je v ocenjevanju naše prijaznosti do turistov uvrstila na tretje mesto, za Bledom in Piranom. Gre za ocenjevanje, ki so ga v poletnih mesecih opravili tuji obiskovalci, ki so nenajavljeni obiskali turistične kraje. Oceno pa so pripravili na osnovi svoje osebne izkušnje. Resnično so nastavili ogledalo našemu delovanju. Priznanje gre vsem turističnim delavcem od tistih v TIC-u, do gostincev, trgovcev, hotelirjev itd. Razveselilo me je, da nas praviloma obiskovalci vidijo celo v lepši luči, kot pa si priznamo sami. A to ne pomeni, da lahko zaspimo na lovorikah. In prav ocene tudi drugih krajev so nam lahko koristno in poučno čtivo.

V pripravi je nov Zakon o spodbujanju razvoja turizma. Kljub visokoletečim napove-

dim, kaj vse bo zaradi nove zakonodaje bolje, pa gre očitno predlog predvsem v smeri ukinitve pavšalne turistične takse za lastnike sekundarnih bivališč in posledično za siromašenje občinskih proračunov. Gre za sredstva, ki so namensko porabljena za izgradnjo turistične infrastrukture. Najbolj pa žalosti dejstvo, da pripravljavci utemeljujejo spremembo, češ da take takse EU ne pozna. Že kratek skok čez mejo na Koroško jih postavi na laž. Upam, da bodo upoštewane naše pripombe.

Nova enota vrtca v Mojstrani je že sprejela otroke v varstvo. Obnova osnovne šole Josipa Vandota v Kranjski Gori je zaključena, učenci so začeli s poukom v povsem prenovljenih prostorih. Pohvalimo se lahko, da našim otrokom nudimo najboljše pogoje za učenje in številne obšolske dejavnosti, kar je žal v Sloveniji prej izjema, kot pravilo. Že zdaj vas vse vabim na odprtje prenovljene šole, ki bo devetnajtega septembra. Do takrat pa srečno!

**Jure Žerjav, župan**



## Uradna slovesnost ob odprtju prenovljene Osnovne šole Josipa Vandota Kranjska Gora bo v ponedeljek, 19. septembra, ob 17. uri.

oddelke vrtca, ob tem, da so ob šoli postavili dodatni kontejnerski vrtec. V prvi razred je vpisanih 23 otrok, šolo pa bo skupaj obiskovalo 136 učencev.

Kot poudarja župan Jure Žerjav, se občina trudi vzpostaviti čim bolj vzpodbudne pogoje tako za varstvo kot izobraževanje otrok. Ekonomska cena programov v vrtcih je tako za starše že v osnovi znižana za 20 odstotkov, tako da se prispevek staršev po lestvici glede na njihov dohodkovni razred obračuna od 80 odstotkov ekonomske cene programa. To pomeni, da tudi starši z najvišjimi dohodki plača-

jo največ 57 odstotkov cene programa vrtcev.

Občina Kranjska Gora v letošnjem proračunu namenja skoraj 723 tisoč evrov za subvencioniranje otroškega varstva, za investicije v vrtce pa 82 tisoč evrov. Za investicije v šole je v tem proračunu namenjenih več kot 2,2 milijona evrov, od tega večina prav za dokončanje OŠ Josipa Vandota. Dodatnih 248 tisoč evrov pa občina iz nekaj manj kot 12 milijonskega proračuna namenja za izobraževalne projekte, subvencioniranje šolske prehrane, šole v naravi, prevoze učencev ter delovanje glasbene šole.

**Občina v proračunu namenja skoraj 723 tisoč evrov za subvencioniranje otroškega varstva, za investicije v vrtce pa 82 tisoč evrov. Za investicije v šole je v tem proračunu namenjenih več kot 2,2 milijona evrov, dodatnih 248 tisoč evrov pa gre za izobraževalne projekte, subvencioniranje šolske prehrane, šole v naravi, prevoze učencev ter delovanje glasbene šole.**



## ZGORNJESAV'Č

**ZGORNJESAV'Č, ISSN 1580-7991, je javno glasilo Občine Kranjska Gora.**

**Predsednik Sveta glasila:** Bogdan Janša  
**Odgovorna urednica:** Marjana Ahačič  
 Tel.: 031/35 25 14, e-pošta: marjana.ahacic@g-glas.si  
**Oglasno trženje:** Mirjam Pavlič, 031/698 627  
**Tehnični urednik:** Grega Flajnik

Glasilo izhaja v nakladi vsaj 2.600 izvodov, brezplačno ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini Kranjska Gora.

**Izdajatelj:** Gorenjski glas, d. o. o., Bleiweisova cesta 4, Kranj;  
**Priprava za tisk:** Gorenjski glas;  
**Tisk:** Tiskarna Littera picta, d. o. o.; distribucija: Pošta Slovenije.  
 Telefon uredništva: 04/201-42-00,  
 telefaks: 04/201-42-13, e-pošta: info@g-glas.si.

Fotografija na naslovnici: Race v Jasni, foto: Gorazd Kavčič

Občina Kranjska Gora, Kolodvorska ul. 1/b, Kranjska Gora



## Odpri prenovljeno trgovino

Osmega avgusta je pekovsko podjetje Mlinotest v sodelovanju z Mercatorjem v Ratečah odprlo prenovljeno vaško trgovino. Kot je poudaril podžupan **Jože Zupančič**, so odprli prenovljeno trgovino, ki je doslej le životarila: »Upam, da odslej ne bo več tako. Imamo dobrega trgovca, vse pa je odvisno od vaščanov. Ta trgovina je zadnji poskus, ali bo v Ratečah trgovina obstala ali ne.« Veliko zaslug za hitro ureditev nove trgovine je Zupančič pripisal direktorju občinske uprave Rajku Pušu, ki se mu je v imenu vaščanov tudi zahvalil za trud. Kot je dodal direktor maloprodaje Mlinotesta **Nikola Šutič**, bodo cene v trgovini povsem običajne, za lastne proizvode pa nižje oziroma diskontne: »Pripravili smo pestro ponudbo, če pa se bo izkazalo, da krajani še kaj potrebujejo, jih naprošamo, da se obrnejo na nas.« A. S.



Novo trgovino sta odprla podžupan **Jože Zupančič** in direktor maloprodaje **Nikola Šutič**, trgovino pa je blagoslovil tudi domači župnik.

## Nova lesena ograja v Mojstrani

V Turističnem društvu Dovje-Mojstrana so bili zelo zadovoljni, ko je v začetku poletja Komunala Kranjska Gora v Fabriki postavila leseno ograjo. »Gre za pot ob reki Bistrici, kjer je brežina okoli slapa dokaj visoka in zato potencialno nevarna za pešce; tako poleti kot pozimi, ko pripravljajo Žive jaslice v zaledeneli Mlačici,« je povedala Cirila Rabič. Lesena ograja, ki jo je izdelal mojster Marjan Rabič, je dolga približno 50 metrov, financirala pa jo je občina Kranjska Gora. M. A.

# Vitalni kranjskogorski 90-letniki

**Župan Jure Žerjav je osmega avgusta obiskal še štiri devetdesetletnike po občini Kranjska Gora. Slavljenici so obiskovalce presenetili s svojo vitalnostjo.**

*Andraž Sodja*

Osmega avgusta je župan Jure Žerjav ob občinskem prazniku opravil še drugi del tradicionalnega obiska občanov, ki letos praznujejo 90-letnico. Prvi slavljenki je obiskal v novem domu starostnikov Viharnik. Tako **Štefka Bleiweis** iz Kranjske Gore kot **Marija Kolar** iz Mojstrane sta se zelo razveselili županovega obiska in darila ob visokem jubileju. Kot sta še povedali, sta v novem domu zelo zadovoljni, najbolj pa se veselita obiskov domačih in prijateljev.

Naslednjega slavljenca, **Antona Zupančiča**, je župan obiskal v Gozd-Martuljku. Čili 90-letnik je presenetil z izjemno zgodbo svojega življenja, v katerem je, kot pravi, preživel veliko lepih in žalostnih trenutkov: »V najlepših letih je prišla ta nesrečna druga svetovna vojna in kruta nemška okupacija, ki je tudi meni prizadela mnogo gorja.« Kot je povedal Zupančič, je bil prisilno mobiliziran, pošiljali so ga po številnih bojiščih, del vojne pa je preživel tudi v ujetništvu. Zelo lepe spomine ima na svoje delo v jeseniški železarni, dneve, preživete v slovenskih gorah, bil pa je tudi redni obiskovalec prireditev v Planici, ki se jih je udeleževal, dokler mu je zdravje to dopuščalo.



**Anton Zupančič iz Gozd-Martuljka se spominja let, preživetih v ujetništvu med drugo svetovno vojno.**



**Štefka Bleiweis in Marija Kolar, ki starost uživata v oskrbi novega doma starostnikov Viharnik.**



**Johanna Nessman se je pridružila svojemu možu, ki je pred leti že prestopil prag devetega desetletja.**

Zadnjo slavljenko je župan obiskal v Ratečah in sicer **Johanno Nessman**. Kot je ob obisku 90-letnikov povedal župan Žerjav, so bila srečanja zelo prijetna: »Tradicionalno ob občinskem prazniku obiščemo 90-letnike, letos so bila to zelo prijetna srečanja s kar devetimi občani in občankami. Vsi so čili, zdravi in polni optimizma. Izvedeli smo marsikatero življenjsko izkušnjo in napotek za dolgo življenje.«

# Dolina sanjske kulinarike

V sklopu čezmejnega projekta SOLUM Skupna pot skozi tradicijo okusov so v Kranjski Gori organizirali dogodek Dolina sanjska, kulinarika božanska.

Alenka Brun

Tridnevno dogajanje so odprli z večernim predavanjem **dr. Janeza Bogataja Turizem skozi želodec – pomen kulinarike za razvoj turizma in razstavo jedi Zgornjesavske doline** v Ovalni dvorani hotela Larix. Izdali so tudi knjižico, v kateri so na kratko predstavili kraje v Zgornjesavski dolini in objavili recepte razstavljenih jedi. Rateški skutni krapi, zabeljen fižol s koruznim sokom, maželj z dušenim kislim zeljem, suhomesnati cmoki s suho juho, koruzna polenta s kislom repo, krompirjeva mešta z zaseko in ajdovi krapi s skuto.

Direktorica Lokalne turistične organizacije Kranjska Gora **Mirjam Žerjav** projektu pripisuje velik pomen, pred predavanjem pa se je zahvalila številnim sodelujočim, ki so pripomogli k realizaciji projekta, kot tudi istoimenske knjižice. Še posebej dr. Janez Bogataj, ki je svoje predavanje začel v slogu reka, da jemo zato, da živimo, a ne živimo zato, da bi le jedli. Poudaril je, da skozi hrano lahko spoznavamo ljudi, njihov način življenja, družbene odnose, oblike duhovne ustvarjalnosti. Lahko bi rekli celo, da 'je človek to, kar je'. Povpraševanje s strani turistov po lokalnih jedeh obstaja, tako da dejansko gre po eni strani za ohranjanje tradicije, po drugi pa spodbujanje ponudbe domačih jedi, česar se je dotaknila v svojem nagovoru tudi Žerjavova.

»Zavedamo se, da je kulinarika zelo pomembna za turistično ponudbo. Tako smo se odločili, da izdelamo **brošuro - Dolina sanjska, kulinarika božanska**, v kateri je predstavljena kulinarika in kulturna dediščina krajev Zgornjesavske doline. V brošuri smo predstavili kulturno dediščino vsakega kraja v destinaciji Kranjska Gora. K vsakemu kraju pa smo izbrali po eno predstavitevno jed. Posamezne jedi so dandanes že zašle v pozabo in jih zna pripraviti le še peščica gospodinj. V publikaciji lahko najdete recepte za rateške skutine krape, zabeljen fižol s koruznim sokom, maželj z dušenim kislim zeljem, suhomesnate cmoke s suho juho, krompirjevo mešto z zaseko, koruzno polento s kislom repo in ajdove



Profesor dr. Janez Bogataj

krape s skuto. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali pri pripravi vsebine in izdelavi brošure: TD Rateče–Planica, KPD Podkoren, TD Gozd–Martuljek, TD Kranjska Gora, TD Dovje–Mojstrana, Društvu podeželskih žena občine Kranjska Gora, Triglavskemu narodnemu parku, Tini Brlogar, Mojci Hlebanja, Darinki Tarman, Jerci Oman, Jerci Kramar, Metki in Vidi Šušteršič, Karolini Peternel, Mojci Smolej, Tanji Lipovec, Vilmi Radič, Valeriji Krznarič in Nini Peternel. Posebej se za nasvete in podporo zahvaljujemo prof. dr. Janezu Bogataju.«

Prvi večer tridnevnega dogajanja se je zaključil s koncertom Bencl Bande na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori. Tudi dneva, ki sta sledila, sta bila kulinarčno pestra, prepletena s koncertnimi in folklornimi nastopi. Tako ste lahko pred hotelom Kompas obiskali kulinarčni tržnici, kjer so en dan predstavili dobrote in vino iz Lendave, znameniti bograč; drugega pa oljke, olivno olje, solni cvet iz piranskih solin, istrske tartufe in vina s teh krajev. Predstavilo pa se je tudi Društvo podeželskih žena občine Kranjska Gora.

Projekt je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.



Foto: Tina Dokl



## Vsi smo bili navajeni preproste hrane

Ob misli v naslovu bi lahko rekli, da se zgodovina ponavlja. Sodobna kulinarika in gastronomija iščeta nove izzive v jedeh in jedilnih obrokih, ki so bili v zgodovinskem razvoju že nešteto krat preverjeni. Seveda so imeli v različnih časovnih obdobjih drugačne vloge in pomene, različne so bile količine zaužitega, tudi dnevni in letni časi uživanja jedi so bili različni. Ljudje so predvsem spoštovali, kar je prišlo iz narave oziroma je bilo posledica gospodarskega prizadevanja in logike posameznih letnih časov, ter se ravnali po tem. Niso bili brez pomena tudi družbeno okolje in družbene, torej predvsem ekonomske razmere ... Vendar je vse to le ohranjen zgodovinski spomin, ki bi mu lahko rekli tudi najbolj trdna banka idej. Spremenili so se načini prehranjevanja, prišli smo do novih spoznanj o zdravem prehranjevanju, prehranjevanje vključujemo med temeljne sestavine sonaravnega in trajnostnega razvoja idr., tudi v turizmu. Ta publikacija zajema izbrane, najbolj značilne jedi za posamezne kraje v Zgornjesavski dolini. Lahko bi jih imenovali kulinarčni grbi ali zastave posameznih lokalnih okolij, ki sicer poznajo celo vrsto drugih jedi, od takih, ki segajo nekoliko dlje v zgodovinski razvoj, do vseh mogočih (in tudi nemogočih) zrezkov, posebnosti drugih narodnih in mednarodnih, celo globalnih kuhinj. Prav zato je dolina s to publikacijo šolski primer razumevanja kulinarčne prepoznavnosti lokalnega in regionalnega okolja. Izbrane značilne jedi nam torej odstirajo poglede v kulinarčno različnost. To pa pomeni bogastvo znanja, ki je pomerjeno človeku, njegovim gospodarskim prizadevanjem, družbenim odnosom, oblikam duhovne ustvarjalnosti. In, če pogledamo še skozi turistično okno, se »skozi« jedi odstirajo zgodbe o vsakdanjkih in praznikih ljudi, ki jih srečujemo na kratkih obiskih ali med počitnicami v tej čudoviti Dolini pod gorami.

Iz uvodnika prof. dr. Janeza Bogataja

**optika Berce**  
fashion eyewear

Okulistična ambulanta Berce

**JESENICE**



www.optika-berce.si



## Kolesarili brez meja

Sredi avgusta je bila v Dolini še ena zanimiva športno-družabna prireditev: Kolesarjenje brez meja, ki se je odvijala v okviru dogodka Kolesarjenje brez meja "Senza confini" v sodelovanju s Trbižem in Podkloštrom. Prireditve se je udeležilo okoli 800 kolesarjev, od tega približno četrtina iz Slovenije. Prav posebno presenečenje pa je na cilju doživel Andrej Lukančič iz Logatca, ki je za prireditev izvedel na enem do spletnih portalov dogodkov in prireditev ter se kar tisti dan odločil za prihod. Na žrebanju prijavnice je bil namreč izbran za dobitnika električnega kolesa. M. A.



# Nov hostel v Mojstrani

**Barbara Kokalj z Dovjega in Marko Jakopič s Planine pod Golico sta v stavbi, ki jo domačini že od nekdaj poznajo pod imenom Pr' Jozelnu v Mojstrani, uredila hostel, ki predstavlja pomembno obogatitev turistične ponudbe.**

*Janko Rabič*

Kraji pod Triglavom se že lepo število let premalo korajžno lotevajo velikih planinskih in turističnih izzivov. Za obe dejavnosti so odlične naravne danosti, le treba je na pra-

vem koncu zgrabiti priložnost. Smele korake sta lani naredila podjetnika (na sliki), domačinka Barbara Kokalj z Dovjega in Marko Jakopič s Planine pod Golico. V stavbi, ki jo domačini že od nekdaj poznajo pod imenom Pr' Jozelnu v Mojstrani, sta uredila hostel. Prej je bila v njej okoli dve desetletji Triglavska planinska zbirka kot zamelek današnjega Slovenskega planinskega muzeja, ki stoji le nekaj metrov stran. Z lastniki sta se dogovorila za petletni najem.

Kar pošteno sta zavihala rokave in poskrbela, da je hostel vreden tega imena in zagotovo pomembna pridobitev za kraj z novimi nočitvenimi kapacitetami. V treh sobah je trideset ležišč in klubska soba. Letos sta v spodnjih prostorih uredila še prijeten gostinski lokal z zunanjo teraso. Stavba je primerna za različne dogodke. Letos so člani Turističnega društva Dovje-Mojstrana tam organizirali Slovenske večere. V prihodnje bosta tudi Barbara in Marko poskrbela za družabne prireditve.

Začetek je spodbuden, saj imata med gosti pisano družčino posameznikov in družin iz tujih držav in iz Slovenije.



# Prišla, videla, zmagala!

**Uroš Komac iz Podkorena in Tadej Blatnik z Jesenic (oba »Bicikel Team«) sta v letošnji kolesarski sezoni nepremagljiva. Po Dirki okoli Slovenije sta vknjižila še zmago na 1011 km dolgi preizkušnji okoli Švice, imenovani Tortour.**

*Karmen Sluga*

Ne tekmujeta za nagrade, ne tekmujeta za denar, pač pa za občutek, ki je po zmagi fenomenalen. »Od izčrpanosti včasih ne moreva jesti, kar popijeva, izbruhava, misliti ne moreva več, zaradi otrpelih prstov ne moreva prijete kozarca,« nekaj dni po zmagi v Švici pove Uroš Komac. In takoj doda, da je ves trud poplačan s tem, ko v sebi čuti zadovoljstvo, da se je znova približal meji nemogočega.

Šestnajst izjemno zahtevnih etap je na peklenski preizkušnji čakalo kolesarje iz Švice, Anglije, Nemčije in Slovenije. Razpisane so bile tri nagrade: za prolog, gorski cilj in sku-

pno zmago. A konkurenca se je lahko obrisala pod nosom, saj sta vse tri pobrala Gorenjca. Kljub težavam z navigacijo in nekaj zmede v ekipi sta ciljno črto prečkala kot prva. Za prolog sta dobila gram zlata, za prvo mesto na gorskem cilju, 2481 metrov visokem Nufenen Passu, 500 frankov, za skupno zmago pa dva telefona. Seštevek prav gotovo še zdaleč ne pokrije stroškov potovanja in same organizacije, a Komac hitro skromno pojasni, da ne gre za nagrade, pač pa samopotrditev, da zmoreta. Ko vprašam, kakšna deželja je Švica, pa dobim hiter odgovor: »Za ogleda ni bilo časa, vsi smo



Foto: Bicikel Team

bili osredotočeni le na tekmo.« Sanjski navezi Komac-Blatnik uspeva tudi zaradi resnega dela in trdih treningov. Najmanj štiri ure na dan preživita na kolesu. Relacija Vršič-Preddel-Mangart se zdi že nekaj popolnoma samoumevnega. In če bosta tak pristop do dela ohranila in nadgrajevala, bosta na Gorenjsko še naprej ponosno nosila nove zmage.

# Šola je bila nekoč drugačna

Včasih so v šolo hodili bosí, o malici le sanjali, poleti pasli krave.

Karmen Sluga

»Svojih prvih šolskih dni se dobro spominjam. Prvi dan ni bil nič posebnega, redkej je bil, ki so ga starši za roko pripeljali v šolo. Šola je bila sredi vasi in dostopna. Učenci iz Podkorena ali Gozd-Martuljka pa so imeli tudi do sedem kilometrov hoje. A med poukom nihče ni dal vedeti, da ima za sabo dolgo pot. Ni bilo stokanja. Če so kdaj zamudili, jih niso kaznovali.« Tako se svojih šolskih dni spominja Vid Černe iz Kranjske Gore, rojen leta 1926.

»Razlika med današnjimi učenci in nami je ogromna. V naših časih je bila večina otrok bosih, saj smo se šolali v času hude svetovne

krize, ki je vladala okoli leta 1933. Denarja za čevlje ni bilo. A bili smo utrjeni in zdravi.«

V tretjem, četrtem in petem razredu je Černetovo generacijo poučeval Franc Pečar, po domače Anž'k, ki je pri šolarjih vsak dan preveril, kako čista imajo ušesa, roke in noge. »Nemogoče je bilo, da bi imeli tisti, ki so hodili bosí v šolo, čiste noge,« pravi Černe in dodaja: »A Pečar jih je vsako jutro nagnal v Pišnico, kjer so se morali umiti.«

Kaj pa kazni, so bili učitelji nekdaj strogi? »Kdor ni ubogal, je bil kaznovan. Najhujša kazen je bila, ko je ravnatelj stopil v razred in odredil, da bo učenec nekaj ur po pouku ostal v šoli. Ni bilo hudo ostati v šoli, najbolj je bolelo dejstvo, da je bila pot domov preložena in jo je kaznovani otrok moral opraviti sam, kar je bilo nadvse dolgočasno. Bolj fizično boleč pa je bil tepež z metrom, ki so si ga prislužili najbolj poredni.«

O šolski malici ni bilo govora, niti o odmoru zanje, toplih obrokov ni bilo, še pove Černe. »Največkrat so imeli dobro malico učenci iz Srednjega Vrha. Mama jim je zjutraj odrezala velik kos črnega kruha in ga na hitro namazala z maslom. Veliko pa jih je imelo za zajtrk »sok«, t. j. koruzna moka, kuhana na vodi. Posebnih dobrot ni bilo, niti denarja zanje ne. Otroci so bili skromni in hitro zadovoljni. V času počitnic so malo starejši pasli krave. Če so pasli pri bogatem kmetu, so jeseni dobili obleko in čevlje – za celo leto.«

Po razredih je bilo od 30 do 35 učencev, v šolski torbi pa ne veliko: zvezek za lepopisje, računstvo in prirodoznanstvo. Končnih izletov niso poznali, so pa v Kranjski Gori zgodaj začeli prirejati smučarska tekmovalja, kar bi danes imenovali športni dan.



Vid Černe



## Otroci spet na cesti!

Policisti PP Kranjska Gora so se ves avgust pripravljali na novo šolsko leto, da bi otrokom zagotovili čim bolj varno pot v šolo in domov. Policija, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora, Komunala Kranjska Gora ter Medobčinski inšpektorat in redarstvo so pregledali signalizacijo ter načrte varne šolske poti in se sestali s koncesionarjem šolskih prevozov, pri katerem so pregledali tudi dokumentacijo vozil. Kot je povedal komandir Policijske postaje Kranjska Gora Vinko Otovič, so šolske poti za obe osnovni šoli v občini, statistično gledano, varne, saj v zadnjih letih niso zabeležili prometne nesreče z udeležbo šolarja. Kljub temu pa opozarja, naj starši otroke posebej opozorijo na dva prometna odseka: križišče Bezje v Kranjski Gori in semaforizirano križišče na Dovjem. Novost v letošnjem šolskem letu je, pojasnjuje Otovič, fizična zapora dovozne poti do glavnega vhoda v obe šoli. Zato prosi starše, da ob prevozu otrok v šolo avtomobile parkirajo na za to določenih mestih v okolici šole, saj se bo s tem zmanjšalo tveganje, da bi se zgodila prometna nesreča. V prvih dneh pouka sta vodji policijskih okolišev prvošolce popeljala tudi po varni šolski poti, možje v modrem pa so poostrežno nadzirali hitrost vozil v bližini šol in vrtcev ter tudi na t. i. kritičnih mestih, kot so avtobusna postaja v Podkorenu, križišče Bezje, križišče Dovje in naselje Gozd-Martuljek, kjer še nimajo pločnika. Karmen Sluga

**R regeneracija**  
www.regeneracija.si

Alpska cesta 43, 4248 Lesce, Slovenija  
telefon: 04 531 70 70  
e-pošta: info@regeneracija.si

080 80 99

SLOVENSKA  
KAKOVOST



### KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

- biološke čistilne naprave,
- cisterne za vodo, deževnico in različne kemikalije (kurilno olje, nafta, AdBlue...),
- lovci olj in maščob,
- vodohrani,
- črpališča,
- jaški (revizijski, vodovodni, armaturni...).



### BARVE IN RAZPRŠILCI

- osnovna zaščita lesa,
- vremenska zaščita lesa,
- protipožarna zaščita lesa,
- izdelki proti pokanju lesa,
- antikorozijski premazi,
- tehnični razpršilci.



## Maša za ponesrečene v gorah

V Malem Tamarju, v lepo urejenem spominskem parku, posvečenem ponesrečenim planincem v okoliških gorah, je bila avgusta tradicionalna spominska maša, ki jo je organiziralo Planinsko društvo Kranjska Gora. Udeležili so se je predvsem domačini. Že nekaj let pa v Mali Tamar po besedah predsednice društva Franje Krevzel hodijo tudi sorodniki ponesrečenih Slovkov in Čehov. K. S.

# Pomaga z druženjem

Dom Viharnik se vztrajno polni. V njem je trenutno že okoli 80 stanovalk in stanovalcev, ki so medse prijazno sprejeli prostovoljko Tatjano Sušanj.

*Karmen Sluga*

»V domu si napolnim dušo in se počutim koristno.« S temi besedami mi v Domu Viharnik v Kranjski Gori v roko prijazno seže domačinka Tatjana Sušanj, ki tam trikrat na teden prostovoljno izvaja ustvarjalne delavnice. Skupaj s stanovalci rišejo, izdelujejo okraske, barvajo vaze ... Predvsem pa poklepetajo in drug drugemu pomagajo, da jim čas hitreje mine.

Gospa Tatjana ne skriva, da je preživela možgansko kap. Več kot štiri mesece je bila v Soči, dlje časa na vozičku, levo stran telesa je imela negibljivo. Znova se je morala naučiti šteti, pisati, brati. Med dolgotrajnim okrevanjem, med katerim ni smelo zmanjkati volje in podpore družine, pa je odkrila tudi svoj umetniški talent ter začela slikati na platno in steklo. Ko so poleg stanovanjskega bloka, v katerem živi, začeli graditi dom za starejše, pa si je rekla: »Ker iz lastnih izku-

šenj vem, kako pomembna za boljše počutje sta druženje in topla beseda, bi rada pomagala.« Tako je nekega dne pogumno prestopila prag doma, kjer jo je sprejela delovna terapevtka Saša Šuvak. In družno sta začeli tlakovati pot do ustvarjalnih delavnic, ki se jih danes veselijo vsi – stanovalci, osebje in gospa Tatjana. Delavnice potekajo trikrat na teden po dve uri. Če je vreme lepo, pa jih podaljšajo še v kratek sprehod okoli doma in klepet na klopci.

Naj vas zgodba gospe Tatjane prepriča, da je druženje s starejšimi neprecenljivo in človeka napolni s toplino ter radostjo. Iz Doma Viharnik namreč medse vabijo nove prostovoljke in prostovoljce, ki bi pripravili kakšno predavanje, izvedli delavnico, z varovanci odigrali družabno igro ali pa šli zgolj na kratek sprehod in malo poklepeta. Prav vsak bo zelo dobrodošel.

## JAVNI RAZPIS

### ZA DODELITEV POMOČI RAZVOJA GOSPODARSTVA V OBČINI KRANJSKA GORA V LETU 2012

Predmet javnega razpisa je dodelitev pomoči za:

**Ukrep 2:** Spodbujanje začetnih investicij in investicij v razširjanje dejavnosti in razvoj - 7.000 EUR

**Ukrep 3:** Spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja - 4.947,76 EUR

**Ukrep 5:** Spodbujanje prijav podjetij na razpise - 2.000 EUR

**Ukrep 7:** Spodbujanje sobodajalstva - 3.000 EUR

Višina še razpoložljivih razpisanih sredstev je 16.947,76 EUR in sicer, kot je navedeno zgoraj po posameznih ukrepih.

Razpis je bil 6. aprila objavljen na oglasni deski Občine Kranjska Gora, Kolodvorska ulica 1b, in na uradni spletni strani Občine Kranjska Gora: <http://obcina.kranjska-gora.si>. Razpisna dokumentacija, ki obsega besedilo javnega razpisa, prijavi obrazec z izjavo, merila za vrednotenje vlog in vzorec pogodbe o sofinanciranju, je vlagateljem na voljo od dneva objave javnega razpisa v sprejemni pisarni Občine Kranjska Gora, Kolodvorska ulica 1b in na uradni spletni strani Občine Kranjska Gora.

Ker sredstva niso bila izkoriščena v prvem razpisnem roku, vas vabimo k oddaji vloge v drugem roku, to je 28. septembra 2012.

Dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki; 04/5809 812 pri Vidi Černe ali po elektronski pošti [cerne@kranjska-gora.si](mailto:cerne@kranjska-gora.si), ki vam je na razpolago tudi za pomoč pri izpolnjevanju prijavnih obrazcev.



Dom Viharnik – delavnica s Tatjano Sušanj

### Imate težave z računalnikom? Brezplačno ga lahko prevzamemo pri vas v popravilo.

Brezplačne prevoze organiziramo 1x tedensko na področju Zgornejavske doline. Samo popravilo plača stranka.

- prenosni računalniki, osnovne plošče, displeji,
  - namizni računalniki, strežniki
  - tiskalniki, monitorji, telefaksi,
  - računalniške mreže in internet,
  - čiščenje računalniških virusov
  - protivirusni program F-secure
  - nadgradnje računalnikov



Pokličite nas!  
Pomagali vam bomo.



**3BM**  
Jesenice  
elektronika in mikroročalniki

Cesta železarjev 7a, Jesenice, tel. (04) 58-36-444, [www.3bm.si](http://www.3bm.si)



# Vaški dan v Ratečah

Na veliki šmaren, 15. avgusta, na 20. Vaškem dnevu v Ratečah so obiskovalcem v povorki najprej pokazali rateške noše, med katerimi so nekatere stare več kot sto let. Sledil je prikaz ročnih del, izdelave rateških žokov, pridelave volne in kuhanja žganja.

Karmen Sluga



Na Vaškem dnevu se v nošah radi pokažejo tudi mladi, ki so nastopili tudi v kulturnem programu. Na povorki so se obiskovalcem pokazali v družbi rateških noš.



Obiskovalcem so rateški možje pokazali tudi, kako strižejo ovce.



Iz domače volne ženske še danes rade spletejo nogavice.

**V kulturnem programu so nastopili: otroci iz vrtca Rateče, Godba Gorje, Mešani pevski zbor Kranjska Gora, Folklorna skupina KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana, harmonikar Grega Krašovec ter citrarki Danica Butinar in Jerca Kramar. V Kajžnkovi hiši je bil ves dan na ogled film »Oblečene po ratešk´«, posnet prav za letošnji vaški dan, pripravili pa so tudi delavnice za otroke in pastirske igre. Sledila je še veselica z ansamblom Igor in zlati zvoki.**



Kotel za žganjekuho je star blizu sto let. Kuho žganja je prikazal Vinko Šumi.



Žoke zna izdelovati tudi Tina Brlogar iz Turističnega društva Rateče-Planica.





## Ustvarjali v Vratih

Pri Planinskem društvu Dovje-Mojstrana ostajajo zvesti tradiciji, da del vsakoletne bogate dejavnosti namenijo kulturi. V Aljaževem domu v Vratih so letos organizirali 33. slikarsko kolonijo, na kateri so ustvarjali slikarji in slikarke iz vse Slovenije. Na platna so prenašali čudovite motive očaka Triglava in njegove mogočne severne stene, drugih okoliških vrhov, slapa Peričnik, doline Vrata in Zgornje Radovne. Po eno sliko je kot običajno vsak udeleženec poklonil planinskemu društvu za razstavo. Na odprtju, 7. avgusta, v prostorih Slovenskega planinskega muzeja se je vsem za sodelovanje zahvalil predsednik Planinskega društva Dovje-Mojstrana Miro Eržen. Kustosinja v muzeju Elizabeta Gradnik, ki je pripravila razstavo, je poudarila, da so avtorji spet ustvarjali v dolini Vrat, v enem najlepših ateljejev na svetu. Posebej se je spomnila letos umrlega Rudija Reichmana, enega najboljših slikarjev, ki je kar osemnajstkrat s svojimi deli obogatil kolonije oziroma razstave. »Posebnost letošnje kolonije je številčna udeležba in kar nekaj slikarjev, ki so se je udeležili prvič,« še poudarja Gradnikova. Razstava slik udeležencev slikarske kolonije Vrata 2012 bo na ogled do 20. septembra letos. J. R.

# Ko pesem objame trg

Karmen Sluga

Konec avgusta so v Kranjski Gori že osmič potekali Škerlovi dnevi, namenjeni zborovskemu petju, v spomin na profesorja Daneta Škerla, ki je bil nekdanji zborovodja kranjskogorskih pevk in pevcev.

Prvi dan so poleg organizatorjev - Mešanega pevskega zboru Kulturnega društva Odmev Kranjska Gora - nastopili otroški zbor Žabe iz Kranjske Gore, ženski pevski zbor Večernica iz Ajdovščine ter moška vokalna skupina Vox Posavci iz Brežic. Drugi dan pa so zbrane na trgu na Gorici poleg domačink in domačinov navdušili še Vipavski tamburaši, sicer zelo dobri prijatelji kranjskogorskih pevk in pevcev. »Stike navežemo na srečanjih po vsej državi. Pevci se med seboj poznamo, lepe prijateljske vezi pa smo spletli tudi na srečanjih zborov v Stični. Ko jih povabimo, vsi radi pridejo v naše kraje,« poudarja predsednica zboru Mija Burkeljč. Veseli jih, da so jim radi prišli prisluhniti tudi ožji sorodniki prof. Škerla, pa številni domačini in turisti. Zelo ponosni pa so tudi, da je oba večera prišla na koncert domačinka Marica Globočnik, na sobotni večer oblečena kar v zgovorno teto Pehto, ki je povedala nekaj anekdot o zgodovini

Kranjske Gore in obudila spomine na prof. Daneta Škerla. Člani in članice Mešanega pevskega zboru se zahvaljujejo vsem, ki so jim pri izvedbi Škerlovih dni pomagali. To so Občina Kranjska Gora, LTO Kranjska Gora, Gostilna Frida Rateče, Gostilna Mojmir Rateče, Gostilna Šurc Rateče, Gostilna Vitranc Podkoren, Gostilna Pri Martinu Kranjska Gora, Gostilna Pri Cvitarju Kranjska Gora, Gostilna pri Rudiju Log, Gostilna Kotnik Kranjska Gora, Hit Alpinea Kranjska Gora, Hotel Lek Kranjska Gora, Slaščičarna Kala Kranjska Gora in Gostilna Pri Jožici Gozd Martuljek in Gledališče Toneta Čufarja Jesenice.

V kranjskogorskem zboru je trenutno 26 pevk in pevcev, v svoje vrste pa vabijo tudi nove moči. »Take, ki nameravajo delati resno in redno hoditi na vaje, ki jih imamo v pritličju zdravstvenega doma v Kranjski Gori,« pravi Burkeljčeva, ki že snuje načrte za zbor v prihodnjih mesecih. Tudi letos ne bo šlo brez tradicionalnih božičnih koncertov po cerkvah v Kranjski Gori, Ratečah in Podkorenu, z veseljem pa bodo zapeli tudi varovancem Doma dr. Franceta Berglja na Jesenicah.



Živahno pevsko dogajanje v središču Kranjske Gore.



## VRNIMO GORENJSKI NAGELJ NA GORENJSKE BALKONE IN OKNA 2012

Gojitelji, pridelovalci in ljubitelji gorenjskih nageljnov, sodelujte pri projektu VRNIMO GORENJSKI NAGELJ NA GORENJSKE BALKONE IN OKNA v letu 2012.

Fotografijo cvetočih nageljnov nam pošljite na naslov: Gorenjska turistična zveza, Koroška c. 27, 4000 Kranj ali na [gtz@siol.net](mailto:gtz@siol.net). Fotografiji priložite svoj naslov in telefonsko številko.

Vaše prijave pričakujemo najkasneje do 15. septembra 2012.

**Gorenjska**  
Skrivnostna in lepa.

Gorenjska turistična zveza Kranj, Komisija za ocenjevanje krajev  
Koroška c. 27, 4000 Kranj, telefon: 04/20-10-500  
E-naslov: [gtz@siol.net](mailto:gtz@siol.net), [www.gorenjska.si](http://www.gorenjska.si)



# Dež ni pregnal kolesarjev

Juriš na Vršič na veselje organizatorjev dobiva mednarodne razsežnosti, saj je privabil kolesarske navdušence iz vse Slovenije, pa tudi iz Avstrije in Italije.

Karmen Sluga

Čeprav sobotno jutro, 1. septembra, ni kazalo najbolj obetavne vremenske slike, je v Kranjsko Goro prispelo več kot 1200 kolesark in kolesarjev, z namenom, da se spopadejo s skoraj 13 kilometrov dolgo progo in nekaj več kot 800 metri višinske razlike. 34. Juriš na Vršič na veselje organizatorjev dobiva mednarodne razsežnosti, saj je privabil kolesarske navdušence iz vse Slovenije, pa tudi iz Avstrije in Italije.

V svojih kategorijah so pri moških slavili Primož Roglič, Goran Ikič, Iztok Kuret, Janez Debeljak in Ljubo Boštic. Med ženskami je šlo najbolje Nini Mermal, Teji Gulič, Valeriji Mrak, Radi Žakelj in Urški Bizjak. Pri moških je bil absolutni zmagovalec Primož Roglič, sledita Goran Ikič in Borja Jelič. Med ženskami absolutno pa je na vrh prelaza najhitreje prikolesarila Teja Gulič, druga je bila Špela Škrajnar, tretja pa Valentina Rebec.

Kot je povedala predsednica Turističnega društva Kranjska Gora Klavdija Gomboc, je Juriš zadnja letošnja športna prireditev, ki so jo organizirali. A počitka ne bo, saj se tako velikih prireditev – poleg Juriša sta to še Kranjskogorska desetka in Andrejčkov tek –



Čeprav sobotno jutro, 1. septembra, ni kazalo najbolj obetavne vremenske slike, je v Kranjsko Goro prispelo več kot 1200 kolesark in kolesarjev.

ne organizira z danes na jutri, ampak se delo za prihodnjo sezono začne takoj po koncu tekmovanja. Gomboceva se za pomoč zahva-

ljuje vsem prostovoljkam in prostovoljcem, brez katerih prireditev ne bi bilo mogoče izpeljati na tako vrhunski ravni.

## Na startu kar 150 tekačev

Turistično društvo Kranjska Gora se je znova izkazalo z izvedbo Kranjskogorske desetke – teka od Kranjske Gore do Rateč in nazaj. Letos je v lepem vremenu startalo kar 150 tekačev in tekačic, ki so jih z glasnim spodbujanjem na pot pospremili številni gledalci. V svojih kategorijah so bili najboljši: Jan Samide, Mitja Kosovelj, Janez Ferlic, Sadet Čaušević, Dušan Mrak, Rajko Stevanocič, Maja Perko, Mateja Šimic, Nataša Planko, Dragica Kustec in Tonka Zadnikar. Z izjemnim časom 31:55,98 pa je bil absolutno najboljši Mitja Kosovelj, član Tekoškega kluba Kobarid. K. S.



Kranjskogorska desetka - start v Kranjski Gori



Kranjskogorska desetka - zmagovalec Mitja Kosovelj na obratu v Ratečah

## Velika gasilska slovesnost v Mojstrani

V soboto, 1. septembra 2012, je Gasilska zveza Slovenije v sodelovanju z mojstranskimi gasilci pred Slovenskim planinskim muzejem organizirala prireditev s slavnostno podelitvijo listin o napredovanju v čine in vsakoletno srečanje nagrajencev Matevža Haceta. Kot so sporočili z Gasilske zveze Slovenije, se je prireditve udeležilo kar 160 gasilcev iz vse Slovenije, nagovorili pa so jih Anton Koren, predsednik Gasilske zveze Slovenije, Klemen Zima, poveljnik PGD Mojstrana, Robert Plavčak, predsednik GZ Kranjska Gora, Darko But, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje, ter v imenu ministra za obrambo Srečko Šestan, poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije. Na slovesnosti so podelili priznanje enoti prve pomoči iz PGD Materija za osvojitve naslova državnega prvaka in 9. mesto na evropskem tekmovanju FACE na Irskem, 80 gasilk in gasilcev pa je prejelo listine o napredovanju v čine. Udeleženci so si z zanimanjem ogledali Slovenski planinski muzej, nato pa so nadaljevali druženje v prostorih PGD Mojstrana. M. A.



Predaja raporta Antonu Korenu, predsedniku Gasilske zveze Slovenije, na začetku prireditve

# Gasilci so se preizkusili

Gasilska zveza Kranjska Gora je v Srednjem Vrhu nad Gozd-Martuljkom organizirala obsežno vajo, ki so se je udeležila vsa domača prostovoljna gasilska društva in gasilci iz pobratene Krašnje.

Andraž Sodja

19. avgusta so gasilci prostovoljnih gasilskih društev združenih, v Gasilsko zvezo Kranjska Gora, v Srednjem Vrhu pripravili obsežno gasilsko vajo. Kot je povedal poveljnik Andrej Kralj, se je vaje udeležilo 46 gasilcev s tremi cisternami in tremi drugimi gasilskimi vozili: »Scenarij vaje je predvideval požar v drvarnici ob počitniški hiši, kjer se je ena oseba tudi

poškodovala. Tako so morali gasilci gasiti drvarnico, zaščititi bližnjo stanovanjsko hišo in preprečiti, da bi se ogenj razširil na bližnji gozd, ter prenesti ponesrečenca do medicinske oskrbe.« Vajo poveljnik Kralj ocenjuje kot uspešno: »Pokazale pa so se še nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno odpraviti, to pa je tudi namen takšnih vaj.«



Gasilci so morali do mesta vaje od vodnega zajetja potegniti okoli kilometer gasilskih cevi.

Minimalno **1.000,00 € podarite** naftnim družbam, vsako leto ob nakupu kurilnega olja. Biomasa je več kot polovico cenejša!



**1**  
LETO  
KURILNO  
OLJE

**2,13**  
LET  
LESNI  
PELETI

**! TAKOJ !**  
PRIHRANEK  
**58%**  
STROŠKOV OGREVANJA

PRI IZBIRI OGREVANJA  
SVETUJEMO BOLJE  
KOT VAŠ NAJBOLJŠI  
PRIJATELJ!

**040 431 363**

Inštalacije Golob, Zg. Gorje 57a | 4247 Zg. Gorje



do **1.000 kg+**  
LESNIH PELETOV  
**BREZPLAČNO**



# Naravovarstvo kot način življenja

Janeza Gregorija domačini iz Podkorena, Kranjske Gore in okolice verjetno najbolj poznajo kot čebelarja in naravovarstvenika.

Marjana Ahačič

Širša in strokovna javnost pa predvsem kot biologa, dolgoletnega sodelavca v Prirodoslovnem muzeju Slovenije, strogega in natančnega urednika številnih publikacij, avtorja knjig in učbenikov, prevajalca, ustanovnega člana Društva za opazovanje ptic in seveda naravovarstvenika. Na vprašanje, kako se vidi sam, se iskriivo nasmehne in pravi: »Oh, nas, naravovarstvenike, ponavadi obravnavajo kot eno samostojno pasmo ...« in resno doda: »V bistvu pa gre za naravno človekovo usmeritev, ki vpliva na vse, kar počne v življenju. Morda kot biolog lahko naravo bolj spoznam in jo cenim na drugačen način kot drugi. Spomnim se, kako smo na fakulteti pri botaniki prvič delali reze čebule in sem imel priložnost pod mikroskopom videti strukturo celice. Še danes vedno, kadar doma režem čebulo, pomislim na to, koliko celic prerežem. Ja, kot biolog imaš za skoraj vsako dogajanje v naravi odgovor.«

Pravi, da je ponosen na to, da je doma s kmetije, kjer je imel priložnost ob delu opazovati življenje v živo. »Pleli smo krompir, jaz pa sem zraven opazoval hroščke, ki so lezli vsepovsod. Danes otroci tega ne počnejo več. Škoda, da smo jih prikrajšali za radovednost in užitek opazovanja narave.« Sam je pri delu z otroki – nekaj let je bil učitelj biologije, fizike in kemije v Mojstrani in Kranjski Gori – poskušal vzpodbuditi prav slednje. »Take vrste učitelj sem bil, da mi ni bilo do tega, da bi otroke učil, kako ima osa tri, pajek pa štiri pare nog ... navdušiti sem jih hotel nad tem, da bi jih šli sami šteti! Želel sem, da vzpostavijo nek odnos do narave, ne pa da se tresejo pred tem, kdaj bodo vprašani.«

Poklicno pot je nadaljeval na tedanjem republiškem Zavodu za varstvo narave. »Bili smo prvi v Sloveniji, ki smo delali tudi kvantitativne ocene pri naravovarstvenih presojah. S kolegom sva celo skovala termin »obrežna tipika«, ki se v strokovnem besednjaku zdaj redno uporablja. Leta 1972 sem sodeloval pri izdaji knjige Zelena knjiga o ogroženosti okolja v Sloveniji. Zbrali smo vso literaturo, ki obravnava okolje in naravovarstvena vprašanja. Ravno letos mineva 40 let od takrat. Problematika je v glavnem ostala enaka, morda se je stanje na nekaterih področjih celo poslabšalo ...«

Večino profesionalnega dela pa je vendarle opravil v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani, kjer je bil muzejski svetovalec, kustos za vretenčarje, ukvarjal pa se je predvsem s pticami. Zraven je pisal in urednikoval – tudi po upokojitvi ostaja urednik strokovne revije Scopolia, glasila prirodoslovnega muzeja - in se ukvarjal s čebelami. Lani jeseni je



Janez Gregori

izšla njegova knjiga Lepo je biti čebelar.

»Čebele so bile pri naši hiši od zmeraj, še v očetovih časih. Ko je leta 1976 umrl, sem jih prevzel po njem in od takrat samostojno čebelarim. Zanima me tudi odnos med čebelami in panji, zato imam kar tri različne tipe panjev (- kar nepoznavalcu nič ne pove, za čebele in čebelarje je pa zelo pomembno, zraven doda z nasmeškom). Imam običajne AŽ panje pa tudi nakladne – dveh vrst, ne le ene.« Uporablja še tako imenovane kirarjeve panje, bolj poznane v štajerskem delu Slovenije. Rad bi ugotovil, pravi, kaj se bolj obnese ...«

Čebelam posebej zdaj, ko je upokojen, posveča veliko časa. »Razmišljam o čebelah in čebelarjenju pa tudi fizičnega dela je kar nekaj, saj sem vse nakladne panje izdelal sam. Tudi drugega dela je precej, če hočeš, da je vse tako, kot mora biti.« reče in pri tem ne more mimo aktualne problematike, ogroženosti čebel zaradi varoze. »Mnogi čebelarji izven našega društva se ne strinjajo z menoj glede načina, kako se znebiti tega zajedalca, in pri zatiranju uporabljajo kemična sredstva, katerih ostanki se lahko znajdejo v medu ali vosku.« Janez Gregori temu ostro nasprotuje. Prihodnost vidi izključno v sonaravnem čebelarjenju.

Varoja je parazit, ki pije »kri« odraslih čebel kot tudi njihovih bub. V Evropo so ga v drugi polovici 20. stoletja prinesli iz Azije, kjer zajeda drugo, na življenje z njim bolj prilagojeno vrsto čebel. »Pri nas pa čebele niso razvile obrambnih mehanizmov - zato moramo čebelarji skrbeti za to, da se ne razširi pre-

več – popolnoma zatreti ga namreč ni mogoče, saj napade tako zalego kot odrasle čebele. Nekateri čebelarji se proti tej nadlegi borijo s kemikalijami, drugi na sonaraven način, predvsem z mravljično in oksalno kislino ter apitehničnimi ukrepi. Pri nas, v čebelarskem društvu Kranjska Gora, vsi delamo na ta način. Uspešno, že petnajst let. V panjih morajo biti le močne družine, dobro založene s hrano, ki imajo na razpolago prazen satnik, gradilni satnik, v katerem gradijo trotovino, matica pa tja takoj zaleže. Ker zajedalci najbolj napadajo prav trotovsko zalego, že pokrito trotovino odstranimo iz družine,« pojasnjuje.

Kot pravi, je bilo pred leti za zatiranje varoje z naravnimi sredstvi že izobraženih 4 tisoč od skupaj 7 tisoč slovenskih čebelarjev. »No, leta 2008 je država projekt prekinila in vse čebelarje usmerila v uporabo kemičnih sredstev. Leta 2010 se je oblikovala peticija »Ohranimo čebele«. Takrat sem vztrajal, da naj se v dokument napiše tudi, da varozo preprečujemo in zdravimo z naravnimi sredstvi. Tega v peticiji na koncu ni bilo, jaz pa je nisem podpisal, kar sem tudi javno povedal. No, maja lani je čebelarsko vodstvo razglasilo, da naj se uporablja le še naravna sredstva. A kaj, ko se čebelarjev predhodno ni temeljito poučilo o njihovi uporabi. To sem komentiral z besedami, da so čebelarje vrgli v vodo, niso pa jih prej naučili plavati. Čebelarji so zdravilo, ki jim ga je država razdelila brezplačno, sprejeli kot neučinkovito in nato kemikalije začeli pridobivati po drugih poteh, tudi iz Srbije in Madžarske,« je kritičen Gregori.

Kot številni drugi čebelarji pove, da letos ne bo medu. »Nič. Česa takega še nisem doživel. Verjetno je krivo vreme, vetrovi. Takoj, ko popiha severni veter, rastlina ne oddaja nektarja,« razmišlja. »Saj je cvetelo in čebele so nosile cvetni prah, medicine pa ni bilo nič. Zato smo jih že junija hranili, da so ostale pri življenju. Veliko jih je drugod propadlo od lakote, ker čebelarji niso opazili, da jim manjka hrane,« ves čas pogovora ostaja oster opazovalec in kritik. »To ni prav. Za žival, ki jo imaš, si dolžan odgovorno skrbeti. Marsikoga bi bilo treba poklicati na odgovornost.«

Svoje čebele je Janez Gregori, tudi predsednik čebelarskega Društva Kranjska Gora, že nahranil za zimo. Konec julija je že dvakrat z mravljično kislino zmanjševal število varoj v čebeljih družinah, septembra bo postopek ponovil še enkrat in če bo potrebno, tudi v začetku zime. Vmes bo študiral, pisal in urejal. In se, tako kot vztrajno počne že vse življenje, odločno in kritično odzival na svet okoli sebe.

## Koširjevi domačiji na rob

Prvega februarja bom dopolnila 95 let. Koširjeve domačije se spominjam od leta 1921-22 naprej. Hilezova Gizela in Olga sta me peljali h Koširju. Tam sta s sestričnami Oti, Irmo in Vilmo pripravljali božično igro. Jaz bi bila Jezušček. Dekleta so bila že šolarke. A jezušček je zbolel za krvavo grižo in moja prva vloga je šla po gobe. Skrbna mamina nega in pomoč dr. Tičarja sta mi rešila življenje. Moj dve leti star bratranček Mirko pa ni premagal bolezni. Rodil se je drugi Smrinjekov Mirko, ki je tudi že pokojni, a je dočakal več kot 80 let.

Koširjeva domačija je bila zame nekaj posebnega. Na čelni strani proti severu so bila vhodna vrata. Od vrat proti severu so bila vho-

dna vrata. Od vrat proti zahodu je bila lesena veranda, obrasla z bršljanom. V mrežasti steni verande, ki je bila iz lesa, so iz zelenja kukale srne, zajci in druge divje živali, ker so bili Koširji lovci. V zahodnem delu hiše je bil salon, ki so ga senčili kostanji. Drugi prostori hiše so bili: prostorna veža, gospodova pisarna, velika kuhinja z zidanim štedilnikom in shrambe, pa gostilniška soba za domače goste.

Ob hiši proti vzhodu se je začelo dvorišče, ki je segalo proti jugu do hleva. Na čelni strani je bil visok lesen plot z vrati, vzdolž dvorišča pa nizek zid, ki je segal do hleva. Na dvorišču se je sprehajal pav, ki je bil posebnost v Barovski vasi.

V sklopu hiše nad salonom je bilo stanovanje Andreja, ki je bil poročen, in Lojza, ki je bil državni nadlovec in samski. Bila sta brata gospodarja Joža Koširja. Do njunega stanovanja so vodile z dvorišča lesene stopnice in

preko ganka je bil vstop v stanovanje. Gospod Košir je bil kmet, gostilničar in lesni trgovec. Bil pa je tudi blagajnik krajevne elektrarne. Njemu smo plačevali račune za elektriko. Bil je tudi humorist. Pri vhodnih vratih je imel karton z narisanim oslom. Rep je bil iz špaga. Razlagal je: »To je barometer. Če je špaga suha, sije sonce. Če je mokra, dežuje, če se maje, je pa veter.« Ni kaj, zanesljiva napoved.

Ko ga je obiskal sodni sluga, ker ni imel table za gostilno, in ga je vprašal, kako se piše, je odgovoril: »Jaz se nič ne pišem, vi se pa pišite, kakor se hočete in kamor se hočete, adijo!« Iz protesta, ker je moral imeti napis, je na za silo obdelan smrekov krajnik napisal: gostilna Košir.

Nasledil ga je sin Joža, tega pa sin Aleš, ki je še kot šolar vozil traktor.

**Marica Globočnik,**  
Barovška ves, 28. avgusta 2012

### Novo darilo za nove naročnike na časopis Gorenjski Glas



### Kakovostna kopalna brisača

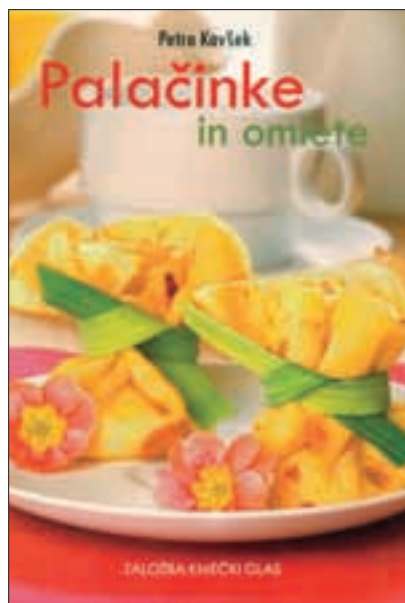


Prvih 30 novih naročnikov poleg brisače prejme še celodnevno vstopnico za kopanje v Termah Snovik.

Darilo prejmete pri naročilu na časopis Gorenjski glas za najmanj eno leto (cena izvoda je 1,50 EUR), izhaja vsak torek in petek. Prve tri mesece ga boste prejeli brezplačno, nato boste deležni od 10- do 25-odstotnega popusta, enkrat na mesec boste lahko brezplačno objavili mali oglas in koristili številne ugodnosti.

**Pridružite se nam, ne bo vam žal!**

Za več informacij se oglasite osebno pri nas na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju, ali nas pokličite na tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.



### Palačinke in omlete

Če so palačinke in omlete tudi vaša priljubljena jed in jih želite pripraviti nekoliko drugače, je ta knjiga odlična za vas. V njej boste našli čez 80 svežih idej za hitro in preprosto popestritev svojega jedilnika.

**13,00 EUR**

+ poštšina

Redna cena knjige je 15,00 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si).

**Gorenjski Glas**

**IZKOPI MEŠANJE BETONA** **041 639 990**  
**AVTOVLEKA 24UR**  
[www.turbo.si](http://www.turbo.si)

**Turbo d.o.o.**  
Turbo d.o.o., Korčulna 16a, 6283 Svoboda Martuljek

### GG naročnine

E-POŠTA: [narocnine@g-glas.si](mailto:narocnine@g-glas.si)  
TELEFON: 04 201 42 41

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)

### GG mali oglasi

E-POŠTA: [malioglas@g-glas.si](mailto:malioglas@g-glas.si)  
TELEFON: 04 201 42 47

[www.gorenjskiglas.si](http://www.gorenjskiglas.si)



# Koledar prireditev

**7. 9. 2012**

## Miss Earth Talent Show

Talent šov s finalistkami lepotnega tekmovanja.

Kdaj: 22.30; kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casinn & Hotel

Informacije: marketing.korona@hit.si

**7. 9. 2012**

## Predstavitve knjige: Helmut Teissl, Julijske Alpe

Kdaj: 19.00; kje: Mojstrana, Slovenski planinski muzej

Informacije: info@planinskimuzej.si

**8. 9. 2012**

## Miss Casino Korona 2013

Drugi polfinale lepotnega tekmovanja.

Kdaj: 21.30 & 24.00; kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casinn & Hotel

Informacije: marketing.korona@hit.si

**8. 9. 2012**

## Eurocup 2012 - 20. specialna CAC razstava za hrte in 4. mednarodni CACIL Coursing

9.45 odprtje

10.00 - 15.00 ocenjevanje psov

16.00 defile prvakov / Best in show

## Nedelja: 9. 9. 2012 - 4. mednarodni CACIL Coursing

sodnika: Rita Egger, Austria in dr. Levente Miklos, Madžarska

8.45 odprtje

9.00 1. tek

ob 13.00 2. tek

ob 17.00 razglasitev rezultatov

Kdaj: 9.45; kje: Kranjska Gora, Natura Eco Park

Organizator: Slovenski klub za hrte

Informacije: Andrej Kerpan 041 668 703 ali andrej@petit.si

**9. 9. 2012**

## 33. Tradicionalno srečanje na Tromeji – Peči 1509 n. m.

Kdaj: od 8.00 ure dalje; kje: Tromeja

Organizator: TD Rateče - Planica

Informacije: Tina Brlogar 04/587 041, 041/607 373 ali

tbratece@kranjska-gora.si

**13. 9. 2012**

## Spominska tekma: Kegljanje z nihalno kroglo

Kdaj: 8.30, kje: Mojstrana, igrišče društva

Organizator: DU Dovje - Mojstrana

Informacije: DU Dovje - Mojstrana

**14. 9. 2012**

## Koncert: Claudia Jung

Kdaj: 22.00, kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casinn & Hotel

Informacije: marketing.korona@hit.si

Vstopnina: za člane Privilege kluba - 5,00 EUR oz. 150 točk, za

nečlane: 10,00 EUR

**15. 9. 2012**

## Brlini Magic Show – večer magije

Kdaj: 21.30 & 24.00, kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casinn & Hotel

Informacije: marketing.korona@hit.si

**22. 9. 2012**

## Večer Stand-up komedije: Mama Manka

Kdaj: 21.00, kje: Kranjska Gora, Casino Larix

Informacije: info@casino-larix.com ali 04/588 47 18

**22. 9. 2012**

## Koncert: Lucienne & Best Company

Kdaj: 21.30 & 24.00, kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casinn & Hotel

Informacije: marketing.korona@hit.si

**27. 9. 2012**

## Kegljanje z nihalno kroglo - "majstrca" s podelitvijo medalj v kegljanju ter pikadu

Kdaj: 9.00, kje: Mojstrana, igrišče društva

Organizator: DU Dovje - Mojstrana

Informacije: DU Dovje - Mojstrana

**30. 9. 2012**

## Mihelov semenj

Kdaj: 12.00, kje: Dovje, trg pred Katro

Organizator: Razvojna Zadruga Dovje - Mojstrana

Informacije: franci.korazija@telemach.net ali 041/708 793

**6. 10. 2012**

## Kulturna prireditev: Mednarodni dan starejših

Kdaj: 18.00, kje: Dovje, Kulturni dom

Organizator: DU Dovje - Mojstrana

Informacije: Mirko Rabič 041/365 105 ali mirko.rabic1@gmail.com

## DRUGE PRIREDITVE, RAZSTAVE

**15. 6. 2012 - 15. 9. 2012**

### Triglavske pravljice

Kdaj: Po predhodnem dogovoru, za skupine, kje: Mojstrana - Dovje

Organizator: Razvojna Zadruga Dovje

Informacije: Franci Korazija 041/708 793 ali

franci.korazija@telemach.net

**16.06.2012 - 21.10.2012**

### Razstava: Rokodelci in domača obrt v Dolini

Kje: Kranjska Gora, Liznjekova domačija

Informacije: tajnistvo@gornjesavskimuzej.si

**10. 8. 2012 - 30. 9. 2012**

### Fotografska razstava: Julijske Alpe 360°

Kje: Mojstrana, Slovenski planinski muzej

Informacije: info@planinskimuzej.si

**23. 8. 2012 - 30. 9. 2012**

### Fotografska razstava: Življenje v gorah

Kje: Mojstrana, Slovenski planinski muzej

Informacije: info@planinskimuzej.si

**24. 8. 2012 - 20. 9. 2012**

### Fotografska razstava: Slovenske gore

Kje: Mojstrana, Slovenski planinski muzej

Informacije: info@planinskimuzej.si

**27. 8. 2012 - 24. 9. 2012**

### Razstava slik gospe Marjete Žohar

Kje: Kranjska Gora, hotel Lek

Informacije: info@hotel-lek.si ali 04/588 15 20

## Bliža se srečanje na Tromeji

V nedeljo, 9. septembra, bo 33. tradicionalno srečanje na Tromeji nad Ratečami, ki ga skupaj s prijatelji iz Avstrije in Italije organizira Turistično društvo Rateče-Planica. Na 1509 metrov visoko Peč bodo pohodniki krenili ob 8. uri izpred gostilne Šurc v Ratečah. Parkirni prostori bodo na voljo na bivši železniški progi v Ratečah in na cesti od gostilne Mojmir od mejnega prehoda. Na Tromeji bo ob 12. uri tradicionalno srečanje županov treh dežel, za dobro voljo pa bo poskrbel Trio Gornjesavci. Dovožne ceste do Tromeje bodo zaprte za ves motorni promet. Dovož za intervencijska vozila in vozila z nalepkami bo organiziran po gozdni poti s Korenskega sedla. V primeru slabega vremena bo prireditev teden dni pozneje, 16. septembra. K. S.



## Miss Casino Korona 2013

8. 9. 2012 // 21.30 & 24.00

drugi polfinale lepotnega tekmovanja



[www.thecasinokorona.com](http://www.thecasinokorona.com)  
[www.hit.si](http://www.hit.si) |

PORSCHE  
VEROVŠKOVA

Win Audi



31. 8. – 15. 11. 2012

nagradna igra

Nagradni sklad:

**40.000 €**

Žrebanja vsak ponedeljek in četrtek // 22.30

Finalno žrebanje: 15. 11. 2012 // 23.00

**KORONA**  
CASINO & HOTEL  
hit casinos

Korona, Casino & Hotel  
Vrliška 23  
4280 Kranjska Gora  
t 04 587 80 00

## TOREK – DAN ZA SENIORJE

**30 %**  
POPUSTA  
na vse wellness  
storitve

bazeni

savne

masaže

lepotne nege

Hit-Alpina Družba za turizem d.o.o., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora

**hit holidays**  
Kranjska Gora

**KOMPAS**  
HOTEL & CONFERENCE  
hit holidays

**Larix**  
HOTEL & WELLNESS  
hit holidays

**ŠPIK**  
ALPINE RESORT  
hit holidays

tel: 04 588 45 00  
info@hitholidays-kg.si  
www.hitholidays-kg.si

MODRA ŠTEVILKA  
**080 88 30**